

Bomen-effect-analyse

Dorpsstraat 7 Den Ham

Colofon

Bomen-effect-analyse

Dorpsstraat 7 Den Ham

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel
Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

BTW-ID: NL001388212B56
E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Opdrachtgever: Kroon-BV

Abonnementhouder van de Nationale Databank Flora en Fauna

Projectnummer en versie: 4255 versie 1.0	Status: definitief
Ligging plangebied: Dorpsstraat 7 Den Ham	Rapportdatum: 10-5-2022
Auteur: Ing. P. Leemreise	Veldwerk uitgevoerd door: Ing. P. Leemreise

Inhoudsopgave

1.2 Aanleiding.....	3
1.2 Doel van deze studie	3
Hoofdstuk 2 Werkwijze.....	3
2.2 Veldwerk	4
2.3 Kenmerken en definities	4
Hoofdstuk 3 Onderzoeksresultaten	6
3.1 Inleiding.....	6
3.2 Toelichting per boom	6
Hoofdstuk 4 Conclusies en aanbevelingen.....	9
4.1 Conclusies.....	9
4.2 Advies	9

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.2 Aanleiding

Er zijn concrete plannen voor herontwikkeling van een perceel aan de Dorpsstraat 7 in Den Ham. Op het perceel is nu nog een horecazaak met woning gevestigd en het voornemen is de aanwezige bebouwing te slopen woningen te bouwen (zie afbeelding onder).

Luchtfoto van het plangebied (gele lijn).

1.2 Doel van deze studie

In het plangebied staan drie volwassen bomen; een witte paardenkastanje en beuk aan de zuidzijde en een moerascypres aan de noordzijde. In het huidige ontwerp van de nieuwe situatie, zijn deze bomen lastig tot moeilijk in te passen. Initiatiefnemer heeft Natuurbank Overijssel gevraagd een bomen-effect-analyse uit te voeren en te beoordelen in hoeverre de bomen in te passen zijn in het wenselijke ontwerp en het toekomstig gebruik van het perceel.

Een bomen-effect-analyse geeft inzicht in de huidige kwaliteit en behoudenswaardigheid van de huidige bomen. Hierdoor zijn behoudenswaardige bomen in de ontwerpfase bekend en kunnen ze in de nieuwe plannen ingepast worden.

HOOFDSTUK 2 WERKWIJZE

2.1 Onderzochte bomen

De kwaliteitsbeoordeling heeft betrekking op de bomen in het perceel Dorpsstraat 7 in Den Ham. Op onderstaande afbeelding worden de onderzochte bomen weergegeven.

Verbeelding van het wenselijke eindbeeld. Op de kaart zijn tevens de drie bomen ingetekend (rode cirkel).

2.2 Veldwerk

Tijdens het veldwerk zijn de bomen uitgebreid visueel beoordeeld op veiligheid, conditie en levensverwachting. Hierbij is gebruik gemaakt van de VTA-methode.

VTA-methode:

Met de VTA-methode worden de visueel zichtbare gebreken van de boom beoordeeld. Er wordt gekeken naar afwijkingen aan stam, kroon en wortelaanlopen. Sommige van deze afwijkingen geven een indicatie dat er iets aan de hand kan zijn met de stabiliteit (gevaar voor windworp of stambreuk). Andere afwijkingen, bijvoorbeeld zwaar dood hout in de kroon, hebben een verhoogd risico op takbreuk tot gevolg. Aanvullend op de VTA wordt aandacht besteed aan de conditie van de bomen. Bepalend voor de conditie is scheutlengte, knopzetting en bladzetting. Deze laatste beoordeling was niet mogelijk vanwege het ontbreken van blad.

2.3 Kenmerken en definities

De volgende kenmerken worden per boom beschreven:

kenmerk	definities
Boomnummer	boomnummers zijn door BTL aan de bomen en boomvlakken toegekend. Het boomnummer is de koppeling tussen de kaart en de inspectieformulieren
Boomsoort	De wetenschappelijke en Nederlandse benaming van de boom
stamdiameter	In het opnameformulier is aangegeven of de stamdiameter meer of minder dan 0,5 meter bedraagt
plantwijze	De wijze waarop de bomen staan ten opzichte van buurbomen
boomhoogte	De hoogte van de bomen van maaiveld tot top, in meters gemeten
kroondiameter	De diameter van de kroon, in meters gemeten
conditie	De conditie is de vitaliteit en kwaliteit van een boom op het moment van inspectie
stamkenmerken	De gebreken die op de stam zijn geconstateerd

wortelkenmerken	De gebreken die aan de stamvoet zijn geconstateerd; er heeft geen onderzoek naar de wortels plaats gevonden
kroonkenmerken	De gebreken die in de kroon zijn geconstateerd
toekomstverwachting	Het verwachte aantal jaren dat een boom bij onveranderde situatie kan blijven staan
opmerkingen	Eventuele opmerkingen die zijn geconstateerd tijdens de inspectie

Beoordelingskenmerken per boom

2.4 Beoordeling

De beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van de waardering van de criteria in onderstaande tabel.

Levensverwachting	> 6 jaar
beeldbepalend	De beeldbepalende waarde van de boom in het straatbeeld
Leeftijd	> 40 jaar
cultuurhistorie	- oude aanleg, - herdenkingsboom - andere aantoonbare cultuurwaarde)
dendrologie	De dendrologische waarde van de boom (uniekheid van de boom)
ecologie	De ecologische waarde van de boom (bijvoorbeeld nestplaats vogels of vogelkolonie, verblijfplaats vleermuizen of boommarter)

Waardecriteria bomen

2.4.1 Behoudenswaardig

Alle bomen zijn 'eventueel behoudenswaardig' als ze op basis van de biologische kenmerken een toekomstverwachting van meer dan 6 jaar hebben (= voldoen aan standaard waarde). Daarnaast zijn bomen als 'behoudenswaardig' gekwalificeerd als naast de standaard waarde ook aan één van de waardecriteria is voldaan. Bomen waarvan de kronen in elkaar groeien, zijn enkel behoudenswaardig als al deze bomen worden behouden. Vandaar dat de bomen individueel ook niet als waardevol aangemerkt zijn.

2.4.2 Waardevol

Bomen die waardevol worden geacht voldoen aan minstens drie van de waardecriteria uit bovenstaande tabel. Groepen. Er zijn diverse bomen die uit cultuurhistorisch oogpunt (bijvoorbeeld als onderdeel van een eerder ontwerp) als groep waardevol zijn, maar solitair geen extra waarde vertegenwoordigen. Om deze reden is er ook de mogelijkheid een groep bomen als "waardevol" te benoemen

2.4.3 Overig

Ondanks het feit dat een boom behoudenswaardig is vanwege levensverwachting en waardevol kan zijn, kan het zijn dat de boom niet of minder wenselijk is, vanwege het feit dat de boom niet inheems is en een invasief karakter heeft.

HOOFDSTUK 3 ONDERZOEKSRÉSULTATEN

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft de resultaten van de beoordeling. Voor een overzicht van de onderzochte bomen en de volledige resultaten van het veldwerk, zie bijlage 1 en 2. Hieronder volgt een tabel met de boomsoorten, diameter en conditie.

nr	soort	diameter	conditie	gebrek	maatregel	waardevol	behoudenswaardig
1	witte paardenkastanje	>50	goed	geen		ja	ja
2	beuk	>50	matig	licht dood hout		ja	nee
3	moerascypres	<50	goed	geen		nee	nee

3.2 Toelichting per boom

Boom 1; Witte paardekastanje

Het betreft een volwassen witte paardenkastanje welke in de voortuin van de voormalige woning staat. De boom vertoont geen zichtbare gebreken en geen verminderde vitaliteit. Ook zijn geen verwondingen aan de stam geconstateerd. De boom staat solitair. Vermoedelijk is enkele decennia geleden, de boom in een border geplaatst, vermoedelijk ten tijden van de aanleg van de uitbreiding aan de voorzijde, zonder negatief effect. Vermoedelijk wortelt de boom op straatniveau. Het is een beeldbepalende boom. Door worteldruk is het muurtje aan de voorzijde opgedrukt waardoor deze gebroken is.

Detailfoto's van boom 1.

Foto van de boom met blad (bron: Google)

Boom 2; Beuk

Het betreft een volwassen beuk welke op enige afstand van de voormalige woning staat, maar door uitbreiding van de bebouwing, nu naast bebouwing staat. Gelet op de stamomtrek heeft de boom een gebrekkige hoogtegroe, mogelijk als gevolg van de strandplaats naast bebouwing en de aanwezige erfverharding onder de boom. De boom vertoont geen zichtbare gebreken aan de stam, maar in de kroon is dood hout zichtbaar. Dit is een sterke aanwijzing voor een verminderde conditie, vermoedelijk als gevolg van droogte. Dit is een onomkeerbaar proces, waardoor de boom een lage toekomstverwachting heeft (6-10 jaar). Dergelijke bomen kunnen soms bijzonder snel achteruit gaan en geheel of gedeeltelijk sterven binnen 1-3 jaar.

Detailfoto's van boom 2.

Foto van de boom met blad (bron: Google)

Boom 3; moerascypres

Deze boom staat aan de achterzijde van het perceel in een perk. Het betreft een vrij jonge boom met hoge toekomstverwachting. De moerascypres is uitheems en heeft een zeer geringe ecologische betekenis.

Detailfoto's van boom 2.

HOOFDSTUK 4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1 Conclusies

Alleen boom 1 is behoudenswaardig. De boom is waardevol en heeft een hoge levensverwachting. Boom 2 is waardevol, maar heeft een slechte levensverwachting, vermoedelijk als gevolg van droogteschade. Boom 3 is niet waardevol, is exoot en heeft een zeer geringe ecologische waarde.

4.2 Advies

Geadviseerd wordt boom 1 in te passen in de herontwikkeling van het perceel. De boom staat vermoedelijk vanaf jongs af aan nabij de woning en zal het wortelstelsel aangepast hebben aan deze omstandigheid. De onderste meter van de stam is in zand komen te staan. Het verwijderen van deze opgebrachte grond, zal de boom vermoedelijk niet deren. Sloop van de bebouwing en het bouwen van een nieuwe woning, zal vermoedelijk niet leiden tot aantasting van de boom of een verminderde vitaliteit. Wel dient tijdens de bouw rekening gehouden te worden met de boom en dient geen bronbemaling toegepast te worden tijdens de periode dat de boom in blad zit. De boom heeft een vrij hoge takvrije stam, waardoor op snoeien niet nodig is en zelfs afgeraden wordt om de vorm van de boom geen geweld aan te doen.